

määrärahan Nikkilän sairaalan karjarakennuksen muutostöitä varten oikeuttaen sairaalahallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Seuraavia Nikkilän sairaalan v:n 1942 määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Lämpö 164 729: 20 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 21 266: 10 mk ja Erilaatuiset menot 46 109: 65 mk.

Tuberkuloosisairaala. Tuberkuloosisairaalan ylilääkäri ja johtaja V. J. Seppänen oikeutettiin²⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa v:n 1945 helmikuun 13 p:ään.

Seuraavia tuberkuloosisairaalan v:n 1942 määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Kaluston kunnossapito 15 752: 85 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 25 331: 95 mk ja Erilaatuiset menot 3 688: 85 mk.

Sairaanhoitajatarkoulun oppilasmäärän lisääminen. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ oikeuttaa sairaalahallituksen tarpeen mukaan korottamaan sairaanhoitajatarkoulun kurssin oppilasluvun 30:sta 36:een sekä hankkia lääkintöhallituksen suostumuksen tähän.

Helsingin yleisen sairaalan rakennuskustannusten suorittaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ merkitä v:n 1944 talousarvioon 176 046: 35 mk kaupungin osuuden maksamiseksi Helsingin yleisen sairaalan v:n 1942 rakennuskustannuksista oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Lastenklinikan rakennustöissä syntyneen keskeytyksen jatkuminen. Merkittiin⁵⁾ tiedoksi Helsingin yleisen sairaalan rakennustoimikunnan ilmoitus, että vallitsevan sotatilan lastenklinikan rakennustöihin aiheuttama keskeytys edelleen jatkui.

Boijen sairaalan hoitomaksujen korottaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁶⁾ Boijen sairaalan ja synnytyslaitoksen korottamaan kaupungin potilaille varattujen laitteiden hoitopaikkain päivämaksun marraskuun 1 p:stä lukien 25 mk:sta 35 mk:aan hoitopäivältä.

Kellokosken piirimielisairaala. Sen johdosta, että Kellokosken piirimielisairaalan liittovaltuusto oli päättänyt korottaa jäsenkuntien kannatusmaksun 3 000 mk:sta 6 000 mk:aan sairaspaikalta, josta kaupungin osuus oli 480 000 mk, sekä v:n 1942 vajauksen peittämiseksi kantaa jäsenkunnilta 4 000 mk sairaspaikalta, josta kaupungin osuus oli 320 000 mk, kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ sallia ylittää Sairaanhoidon päälukon lukuun Erinäiset sairaanhoitomenot sisältyvää määrärahaa Kellokosken piirimielisairaala 560 000 mk.

Invaliidisäätiön huoltolaitoksen sairaalan luovuttaminen sotasairaalana käytettäväksi. Vastauksena Invaliidisäätiön asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ ilmoittaa suostuvansa säätiön huoltolaitoksen lähiaikoina avattavan sairaalan luovuttamiseen sotasairaalana käytettäväksi enintään kertomusvuoden loppuun.

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ v:n 1944 alusta lukien korottaa Sielunteryveysseuran ylläpitämän Veikkolan parantolan avustuksen 75 000 mk:sta 112 500 mk:aan ehdoin, että parantolan edellisen vuoden hoitopäivistä vähintään 5 000 kohdistui Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaaviin potilaisiin ja että parantola toimitti sairaalahallitukselle sen pyytämän selvityksen helsinkiläisille potilaille annetusta hoidosta; avustus maksettaisiin vuosineljänneksittäin.

Yleisistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi¹⁰⁾ sairaalahallituksen käytettäväksi 215 520 mk Suomen huollon Lauttasaassa ylläpitämän siirtoväen sairaalan avustamiseksi edellyttäen, että mainitussa sairaalassa oli hoidettavana keskimäärin vähintään 35 potilasta päivää kohden ja että helsinkiläiseen siirtoväkeen kuuluvien potilaiden hoitopäivien määrä nousi vähintään neljännekseen sairaalan hoitopäivien kokonaisuudesta sekä että mainittu sairaala kuukausittain lähetti sairaalahallitukselle selvityksen edellä mainituista seikoista.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Huoltoviraston sihteerin virka päätettiin¹¹⁾ tammikuun 1 p:stä 1944 lukien siirtää 21 palkkaluokasta 20:nteen.

¹⁾ Kvsto 17 p. helmik. 101 §. — ²⁾ S:n 20 p. lokak. 430 §. — ³⁾ S:n 22 p. jouluk. 525 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. maalisk. 147 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 16 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. lokak. 435 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. lokak. 443 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. helmik. 91 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. marrask. 471 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 38 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. kesäk. 282 §.

Huoltolautakunnan esitys huoltoviraston apulaisasiamiehenviran siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan sitä vastoin evättiin ¹⁾.

Kansaneläkelaiissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnan osuuksien suorittaminen sekä siitä johtuva korvauksenhaku toiselta kunnalta tai valtiolta. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

että kansaneläkelaiissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnan osuuksien suorittaminen kansaneläkelaitokselle sekä näistä suorituksista johtuvien korvausten hakeminen köyhäinhoidollisilta kotipaikkaoikeuskunnilta ja valtiolta annetaan huoltolautakunnan ja lähinnä sen alaisen huoltoviraston asiamiestoimiston tehtäväksi huolto-ohjesäännön mukaisessa järjestyksessä; sekä

että huoltolautakunta oikeutetaan maksattamaan ensimmäisessä kohdassa mainitut kunnan osuudet kertomusvuonna talousarvion ulkopuolella avattavalta menotililtä sekä merkityttämään vastaavat tulot samoin talousarvion ulkopuolella avattavalle tulotilille, velvollisuuksin huomioida molemmat v:n 1944 talousarvioehdotuksessaan.

Huoltomäärärahat. Seuraavia huoltomäärärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: v:n 1942 huoltolautakunnan ja huoltoviraston yleisen toimiston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 182 749: 65 mk, kunnalliskodin määrärahaa Sekalaista 15 000 mk, kunnalliskodin sikalan määrärahaa Muut kulut 100 000 mk ja työtupain määrärahoja Vedenkulutus 11 709 mk, Lämpö 6 915: 35 mk, Valaistus 8 096: 75 mk ja Painatus ja sidonta 669 mk ⁴⁾ sekä kunnalliskodin kertomusvuoden määrärahaa Kuljetuskustannukset 45 000 mk, sen sikalan määrärahaa Muut kulut 250 000 mk ja sen pesulaitoksen määrärahaa Muut kulut 35 000 mk.

Tervalammen työlaitos. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ edelleen kolmen vuoden ajan pysyttää siirtomäärärahoina v:n 1938 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset määrärahan Tervalammen työlaitos, hoidokki- ja talousrakennusten rakennustöiden aloittaminen kokonaan, 5 000 000 mk, sekä v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset määrärahan Tervalammen työlaitos, hoidokki-, talous- ja pesularakennuksia kokonaan, 1 444 500 mk, ja määrärahan Tervalammen työlaitos, viemäriveden puhdistuslaitos ja uudisrakennusten viemärit kokonaan, 686 000 mk, ja määrärahasta Tervalammen työlaitos, vesisäiliö ja Vesijohdot 182 763: 80 mk.

Avustukset. Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi Helsingin vapaan huollon keskukselle ⁶⁾ 200 000 mk käytettäväksi sen kertomusvuoden juokseviin menoihin sekä Helsingin työvalmiusnaiset yhdistykselle ⁷⁾ 60 000 mk:n suuruisen avustuksen.

Yleististä käyttövaroistaan valtuusto päätti ⁸⁾ myöntää 100 000 mk:n suuruisen määrärahan Helsingfors svenska vapenbröder yhdistykselle käytettäväksi Helsingin kaupungista kotoisin olevien aseveljien ja heidän perheidensä avustamiseen ehdoin, että annetuista avustuksista ilmoitettiin huoltoviraston rekisterikansliaan ja Helsingin vapaan huollon keskukselle.

Kaupungin hyväksi tehty testamenttilahjoitus. Apteekkari Osk. Durchman ja hänen puolisonsa olivat keskinäisellä testamentilla määränneet, että heidän pesänsä jäämistöstä oli molempien aviopuolisoiden kuoltua luovutettava Helsingin kaupungille 400 000 mk Helga ja Oskar Durchmanin rahasto nimiseksi rahastoksi, josta vuosittain oli jaettava 80 % sen pääoman tuotosta kaupunginhallituksen harkinnan mukaisesti varattomille vanhoille säätyläisluokkaan kuuluville kaupungin asukkaille sukupuoleen ja kieliryhmään katsomatta sekä liitettävä järeällä oleva osa eli 20 % tuotosta vuosittain pääomaan; rahaston varat oli sijoitettava Suomalaisia arvopapereita oy:n osuustodisteisiin. Apteekkari Durchmanin v. 1942 kuoltua oli testamentti kaupunginhallituksen toimesta valvottu Helsingin pitäjän kihlakunnanoikeudessa. Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ antaa sen toimeksi edelleen valvoa kaupungin oikeutta asiassa.

Lastensuojelu

Lastensuojelulautakunnan uudelleenjärjestely. Lastensuojelulain voimaantulon jälkeen v. 1937 oli varsinaisen lastensuojelun ja nuorisonhuollon lisäksi hyväksytty useita

¹⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 282 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 32 §. — ³⁾ S:n 27 p. tammik. 55 §, 17 p. helmik. 102 § ja 20 p. lokak. 444 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. lokak. 444 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. jouluk. 527 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. maalisk. 170 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. syysk. 353 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. maalisk. 142 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. toukok. 253 §.

uusia yhteiskunnallisen huoltotoiminnan muotoja, joista huolehtiminen joko nimenomaisella lainsäädännöksellä tai asian luonteesta johtuen oli tullut tai tulisi kuulumaan lastensuojelulautakunnan tehtäviin. Kunnallisesta huoltolautakunnasta tammikuun 17 p:nä 1936 annetun lain mukaan, joka tässä kohden Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta saman vuoden joulukuun 4 p:nä annetun asetuksen mukaisesti koski myöskin lastensuojelulautakuntaa, oli lastensuojelulautakunnassa tämän johdosta otettava käytäntöön jaosto- ja osastojako, tullen osastoihin kuulumaan n.s. lisäjäseniä, jotka osallistuisivat vain määrätyn osaston kokouksiin. Koska kuitenkin tällaisia lisäjäseniä Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta annetun asetuksen mukaisesti ei voitu valita lastensuojelulautakuntaan, niin kaupunginvaltuusto, jotta uusi, edellä mainittuja suuntaviivoja noudattava lastensuojeluohjesääntö voitaisiin ottaa käsiteltäväksi, päätti ¹⁾ esittää valtioneuvostolle asianmukaisen muutoksen tekemistä Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta annetun asetuksen 2 §:ään.

Kesäkuun 18 p:nä annettiinkin tämänmukainen asetus, minkä jälkeen lastensuojelulautakunnan toimesta laadittiin ehdotus uudeksi lastensuojeluohjesäännöksi, johon sisältyivät myöskin lastensuojelulautakunnan työjärjestyksessä olleet määräykset. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ tällöin, kumoten huhtikuun 28 p:nä 1937 hyväksymänsä Helsingin kaupungin lastensuojeluohjesäännön ja lokakuun 6 p:nä 1937 hyväksymänsä lastensuojelulautakunnan työjärjestyksen, eräin muutoksin sen 26 §:ään hyväksyä ehdotuksen uudeksi Helsingin kaupungin lastensuojeluohjesäännöksi. Sosiaaliministeriö vahvisti ohjesäännön syyskuun 3 p:nä ³⁾.

Lastensuojeluviraston uudelleenjärjestely. Uusien huoltolakien aiheuttamat lisätehtävät huomioonottaen oli lastensuojeluvirastoa laajennettava niin, että siellä entisten kolmen sijasta tulisi olemaan kuusi eri toimistoa, joista suojelukasvatus-, äitiysavustus- ja perhelisä- sekä työhuoltotoimisto olivat uusia. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ tällöin:

perustaa lastensuojeluvirastoon elokuun 1 p:stä lukien 18 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan nuorisonhoitajanviran, kaksi 27 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa toimistonhoitajanvirkaa, 34 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan vanhemman kodissakävijän viran, kaksi 35 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa nuoremman kodissakävijän virkaa sekä 39 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen viran;

siirtää syyskuun 1 p:stä lastensuojeluviraston toimitusjohtajan viran 11 palkkaluokasta 10:nteen, vastaanotto- ja rekisteritoimiston hoitajan viran 33 palkkaluokasta 32:nteen sekä kaksi 39 palkkaluokkaan kuuluvaa ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen virkaa 38 palkkaluokkaan; sekä

myöntää edellä mainituista uusista viroista ja palkkojen korotuksista kertomusvuonna aiheutuviin lisäkustannuksiin käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin, niitä ylittäen, enintään 91 400 mk.

Lastensuojelumäärärahat. Seuraavia v:n 1942 lastensuojelumäärärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: lastensuojelulautakunnan määrärahoja Valaistus 281: 40 mk, Painatus ja sidonta 7 700: 45 mk ja Tarverahat 11 328: 65 mk; lastenhuoltolaitosten määrärahoja Lämpö 118 146: 50 mk, Valaistus 19 829: 55 mk, Vedenkulutus 5 077: 10 mk, Vaatteiden pesu 3 472: 70 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 3 908: 15 mk, Käyttövoimaa 10 613: 05 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 1 487: 95 mk ja Sekalaista 4 404: 05 mk; lastenhoidon neuvonta-asemain määrärahoja Lämpö 1 131: 50 mk ja Kaluston hankinta ja kunnossapito 831: 60 mk; Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. nimisen luvun määrärahoja Tylsämielisten lasten erikoishoito ja opetus 15 872 mk ja Kuuromykkään ja raajarikkoisten lasten ammattiopetus 9 972 mk; sekä Lastenhuoltolaitosten tilat nimiseen lukuun sisältyvää Toivoniemen tilan kustannusten määrärahaa 39 898: 30 mk ja Ryttylän ja Siltalan tilain kustannusten määrärahaa 120 189: 25 mk.

Ryttylän koulukoti. Tiemaan lunastamiseksi Ryttylän koulukodin tilan Siirtolan mutasuo nimiselle palstalle kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1944 talousarvioon 10 000 mk:n määrärahan oikeuttaen lastensuojelulautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 295 §. — ²⁾ S:n 30 p. kesäk. 321 §. — ³⁾ S:n 8 p. syysk. 347 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 145. — ⁴⁾ Kvsto 30 p. kesäk. 323 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. helmik. 103 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. syysk. 356 §.

Kasvihuoneen rakentamiseksi Ryttylän koulukotiin valtuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1944 talousarvioon 883 000 mk:n määrärahan.

Bengtsårin koulukodin entisen johtajan palkkaetujen määrääminen. Kaupunginvaltuuston hylättyä ruotsinkielisten kansakoulujen opettajana toimivan entisen Bengtsårin koulukodin johtajan J. G. Lindholmin vaatimuksen saada nykyisessä virassaan edelleen nauttia samoja palkkaetuja kuin hänellä oli ollut entisessä virassaan, opettaja Lindholm valitti valtuuston päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukselle, joka määräsi kaupungin suorittamaan hänelle opettajanpalkan lisäksi tämän ja koulukodin johtajan palkan välisen erotuksen v:n 1940 elokuun 1 p:stä lukien niin kauan kuin hän hoiti opettajanvirkaansa. Kaupunginhallituksen valitettua ²⁾ tästä lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tämä lokakuun 23 p:nä 1942 velvoitti kaupungin suorittamaan opettaja Lindholmille koulukodin johtajan palkan v:n 1940 joulukuun loppuun saakka, koska oli katsottava hänen tulleen irtisanotuksi johtajanvirasta mainittuun ajankohtaan mennessä. Päätös merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Lastenhoidon neuvolat. Lastensairaalassa olevaan lastenhoidon neuvolaan päätettiin ⁴⁾ v:n 1944 tammikuun 1 p:stä lukien perustaa uusi 33 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluva hoitajanvirka.

Kaupungin osallistuminen maaseudulle suuntautuvaan lastensiirtotoimintaan. Valtionneuvoston asettaman lastenmaalesiirtotoimikunnan siirtotoiminnan kustannuksiin helsinkiläisten lasten osalta kaupunginvaltuusto yleisistä käyttövaroistaan myönsi ⁵⁾ 310 000 mk lastensuojelulautakunnan käytettäväksi.

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ myöntää Suomen lastenhoitoyhdistykselle 50 000 mk:n suuruisen ylimääräisen avustuksen sekä kehoittaa lastensuojelulautakuntaa suorittamaan sen ylittäen mainituin määrin yhdistyksen avustuspäärärahää.

Yleisistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ⁷⁾ 60 000 mk:n suuruisen lisäavustuksen Lastentyökotiyhdistykselle.

Samoista käyttövaroistaan, valtuusto niitä ylittäen, myönsi ⁸⁾ Helsingin lastenruokintakomitealle 242 436: 90 mk sen järjestämän ilmaisen ruokinnan aiheuttamien keitto- ja jakelukustannusten peittämiseksi ehdoin, että jakelu tapahtui komitean ehdottamin tavoin sekä että ruoka-avustusta saaneet perheet komitean toimesta ilmoitettiin huoltolautakunnan keskusavustuskortistoon.

G. W. ja M. Hyvösen rahastosta avustusta nauttivalle, testamenttilahjoituksen kaupungille tehneen kauppias G. W. Hyvösen sokealle sisarelle rouva E. Koskiselle päätettiin ⁹⁾ kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien myöntää hänelle varattujen rahaston korkojen lisäksi 1 000 mk:n suuruinen kuukausiavustus kaupungin varoista.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston v:n 1942 määrärahaa Valaistus päätettiin sallia ylittää 361: 20 mk ¹⁰⁾ sekä kertomusvuoden määrärahoja Kesälomasijaiset ja Valaistus päätettiin sallia ylittää vastaavasti 7 393: 10 mk ¹¹⁾ ja 400 mk ¹¹⁾.

Työnvälitystoimisto. Seuraavia työnvälitystoimiston v:n 1942 määrärahoja päätettiin ¹²⁾ työvoimaosaston perustamisen johdosta sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 1 164 533: 05 mk, Vuokra 10 532: 50 mk, Lämpö 10 238: 45 mk, Valaistus 7 320: 30 mk, Siivoaminen 1 296: 15 mk, Painatus ja sidonta 46 229 mk ja Tarverahat 54 174: 45 mk.

Työnvälityksen harjoittamishuavat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa Kontorens platsförmedling ¹³⁾ nimisen yhdistyksen anomusta saada edelleen harjoittaa maksutonta työnvälitystä jäsenilleen v:n 1944 loppuun sekä Yleisen osuuskauppojen liiton ¹⁴⁾ anomusta saada edelleen viiden vuoden aikana tammikuun 1 p:stä 1944 lukien maksutta välittää

¹⁾ Kvsto 8 p. syysk. 358 §. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 207. — ³⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 128 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. kesäk. 278 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. toukok. 236 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. maalisk. 171 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 81 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 37 § ja 22 p. jouluk. 526 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. maalisk. 169 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 56 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. jouluk. 499 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. helmik. 104 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. huhtik. 195 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. marrask. 456 §.